

**Ustawa o ograniczeniu handlu w niedziele i święta oraz w niektóre inne dni
z dnia 10 stycznia 2018 r. (Dz.U. z 2018 r. poz. 305)**

tj. z dnia 22 lutego 2019 r. (Dz.U. z 2019 r. poz. 466)

tj. z dnia 18 maja 2021 r. (Dz.U. z 2021 r. poz. 936)

(zm. Dz.U. z 2021 r. poz. 1891)

Rozdział 1. Przepisy ogólne.

Art. 1 [Zakres regulacji]

1. Ustawa określa zasady dotyczące ograniczenia handlu oraz wykonywania czynności związanych z handlem w placówkach handlowych w niedziele i święta oraz w dniu 24 grudnia i w sobotę bezpośrednio poprzedzającą pierwszy dzień Wielkiej Nocy.

2. Przepisy ustawy stosuje się do przedsiębiorców w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 6 marca 2018 r. - Prawo przedsiębiorców (Dz.U. z 2021 r. poz. 162) wykonujących zarobkową działalność handlową.

Art. 2 [Odesłanie do przepisów Kodeksu pracy] W zakresie nieuregulowanym w ustawie do wykonywania pracy przez pracowników w placówkach handlowych w niedziele i święta stosuje się przepisy ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. - Kodeks pracy (Dz.U. z 2020 r. poz. 1320).

Art. 3 [Objaśnienie pojęć] Ilekroć w ustawie jest mowa o:

1) placówce handlowej - należy przez to rozumieć obiekt, w którym jest prowadzony handel oraz są wykonywane czynności związane z handlem, w szczególności: sklep, stoisko, stragan, hurtownię, skład węgla, skład materiałów budowlanych, dom towarowy, dom wysyłkowy, biuro zbytu - jeżeli w takiej placówce praca jest wykonywana przez pracowników lub zatrudnionych;

2) handlu - należy przez to rozumieć proces sprzedaży polegający na wymianie towaru lub wyrobu na środki pieniężne;

3) wykonywaniu czynności związanych z handlem - należy przez to rozumieć wykonywanie w placówce handlowej czynności bezpośrednio związanych z handlem przez pracownika lub zatrudnionego, a także wykonywanie w takiej placówce przez pracownika lub zatrudnionego czynności związanych z magazynowaniem towarów lub ich inwentaryzacją;

4) pracowniku - należy przez to rozumieć osobę zatrudnioną w placówce handlowej, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. - Kodeks pracy, a także osobę skierowaną do wykonywania w placówce handlowej pracy tymczasowej na podstawie umowy o pracę, zgodnie z przepisami o zatrudnianiu pracowników tymczasowych;

5) zatrudnionym - należy przez to rozumieć osobę fizyczną, wykonującą w placówce handlowej pracę na podstawie umów prawa cywilnego, a także osobę skierowaną do wykonywania w placówce handlowej pracy tymczasowej na podstawie umowy prawa cywilnego, zgodnie z przepisami o zatrudnianiu pracowników tymczasowych;

6) święcie - należy przez to rozumieć dni wymienione w art. 1 pkt 1 ustawy z dnia 18 stycznia 1951 r. o dniach wolnych od pracy (Dz.U. z 2020 r. poz. 1920);

7) wykonywaniu pracy w handlu oraz wykonywaniu czynności związanych z handlem w niedziele i święta w placówkach handlowych - należy przez to rozumieć wykonywanie takiej pracy lub takich czynności przez pracownika lub zatrudnionego w okresie 24 kolejnych godzin przypadających odpowiednio między godziną 24⁰⁰ w sobotę a godziną 24⁰⁰ w niedzielę, i między godziną 24⁰⁰ w dniu bezpośrednio poprzedzającym święto a godziną 24⁰⁰ w święto;

8) stacji paliw płynnych - należy przez to rozumieć obiekt budowlany, spełniający warunki przewidziane w obowiązujących przepisach dotyczących warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać bazy i stacje paliw płynnych, w obrębie którego dokonywana jest sprzedaż produktów naftowych na podstawie ważnej koncesji udzielonej w oparciu o przepisy ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. - Prawo energetyczne (Dz.U. z 2021 r. poz. 716 i 868).

Art. 4 [Zakaz powierzania wykonywania pracy nieodpłatnie] Powierzanie wykonywania pracy w handlu lub wykonywania czynności związanych z handlem nieodpłatnie w placówkach handlowych w niedziele i święta, a także w dniu 24 grudnia i w sobotę bezpośrednio poprzedzającą pierwszy dzień Wielkiej Nocy - jest zakazane.

Rozdział 2. Ograniczenia handlu oraz wykonywania czynności związanych z handlem w niedziele i święta.

Art. 5 [Zakaz handlu w niedziele i święta] W niedziele i święta w placówkach handlowych:

1) handel oraz wykonywanie czynności związanych z handlem,

2) powierzanie pracownikowi lub zatrudnionemu wykonywania pracy w handlu oraz wykonywania czynności związanych z handlem
- są zakazane.

Art. 6 [Katalog wyłączeń ustawowych]

1. Zakaz, o którym mowa w art. 5, nie obowiązuje:

1) na stacjach paliw płynnych;

2) w placówkach handlowych, w których przeważająca działalność polega na handlu kwiatami;

3) w aptekach i punktach aptecznych;

4) w zakładach leczniczych dla zwierząt;

5) w placówkach handlowych, w których przeważająca działalność polega na handlu pamiątkami lub dewocjonaliami;

6) w placówkach handlowych, w których przeważająca działalność polega na handlu prasą, biletami komunikacji miejskiej, wyrobami tytoniowymi, kuponami gier losowych i zakładów wzajemnych;

- 7) ¹⁾ w placówkach pocztowych w rozumieniu art. 3 pkt 15 ustawy z dnia 23 listopada 2012 r. - Prawo pocztowe (Dz.U. z 2020 r. poz. 1041 i 2320), w których przeważająca działalność polega na świadczeniu usług pocztowych, o których mowa w art. 2 ust. 1 tej ustawy;
- 8) w placówkach handlowych w obiektach infrastruktury krytycznej, o której mowa w ustawie z dnia 26 kwietnia 2007 r. o zarządzaniu kryzysowym (Dz.U. z 2020 r. poz. 1856 oraz z 2021 r. poz. 159);
- 9) w placówkach handlowych w zakładach hotelarskich;
- 10) w placówkach handlowych w zakładach prowadzących działalność w zakresie kultury, sportu, oświaty, turystyki i wypoczynku;
- 11) w placówkach handlowych organizowanych wyłącznie na potrzeby festynów, jarmarków i innych imprez okolicznościowych, tematycznych lub sportowo-rekreacyjnych, także gdy są one zlokalizowane w halach targowych;
- 12) w placówkach handlowych w zakładach leczniczych podmiotów leczniczych i innych placówkach służby zdrowia przeznaczonych dla osób, których stan zdrowia wymaga całodobowych lub całodziennych świadczeń zdrowotnych;
- 13) w placówkach handlowych na dworcach w rozumieniu ustawy z dnia 16 grudnia 2010 r. o publicznym transporcie zbiorowym (Dz.U. z 2020 r. poz. 1944 i 2400), w portach i przystaniach morskich w rozumieniu ustawy z dnia 20 grudnia 1996 r. o portach i przystaniach morskich (Dz.U. z 2021 r. poz. 491) oraz w portach i przystaniach w rozumieniu ustawy z dnia 21 grudnia 2000 r. o żegludze śródlądowej (Dz.U. z 2020 r. poz. 1863) - w zakresie związanym z bezpośrednią obsługą podróżnych;
- 14) ²⁾ w przypadku sprzedaży ryb w gospodarstwach rybackich, ze statku rybackiego i w placówkach handlowych zajmujących się wyłącznie odbiorem produktów rybnych;
- 15) w placówkach handlowych w portach lotniczych w rozumieniu ustawy z dnia 3 lipca 2002 r. - Prawo lotnicze (Dz.U. z 2020 r. poz. 1970 oraz z 2021 r. poz. 784 i 847);
- 16) w strefach wolnocłowych;
- 17) w środkach transportu, na statkach, a także na morskich statkach handlowych, statkach powietrznych, platformach wiertniczych i innych morskich budowlach hydrotechnicznych;
- 18) na terenie jednostek penitencjarnych;
- 19) w placówkach handlowych na terenie jednostek wojskowych;
- 20) w sklepach internetowych i na platformach internetowych;
- 21) w przypadku handlu towarami z automatów;
- 22) w przypadku rolniczego handlu detalicznego w rozumieniu ustawy z dnia 25 sierpnia 2006 r. o bezpieczeństwie żywności i żywienia (Dz.U. z 2020 r. poz. 2021);
- 23) w hurtowniach farmaceutycznych;
- 24) ³⁾ w okresie od dnia 1 czerwca do dnia 30 września każdego roku kalendarzowego - w placówkach handlowych prowadzących handel wyłącznie maszynami rolniczymi, częściami zamiennymi do tych maszyn, materiałami eksploatacyjnymi do maszyn rolniczych, materiałami używanymi w trakcie bieżącej pracy maszyn rolniczych lub narzędziami do wymiany części zamiennych w maszynach rolniczych;
- 25) w przypadku handlu kwiatami, wiązkami, wieńcami i zniczami przy cmentarzach;
- 26) w zakładach pogrzebowych;
- 27) w placówkach handlowych, w których handel jest prowadzony przez przedsiębiorcę będącego osobą fizyczną wyłącznie osobiście, we własnym imieniu i na własny rachunek;
- 28) w piekarniach, cukierniach i lodziarniach, w których przeważająca działalność polega na handlu wyrobami piekarniczymi i cukierniczymi;
- 29) w placówkach handlowych, w których przeważającą działalnością jest działalność gastronomiczna;
- 30) na terenie rolno-spożywczych rynków hurtowych prowadzonych przez spółki prawa handlowego, których przeważająca działalność polega na wynajmie i zarządzaniu nieruchomościami na użytek handlu hurtowego artykułami rolno-spożywczymi;
- 31) w placówkach handlowych prowadzonych przez podmioty nabywające towary na terenie rolno-spożywczych rynków hurtowych, o których mowa w pkt 30, w zakresie czynności związanych z handlem oraz powierzania pracownikowi lub zatrudnionemu wykonywania tych czynności;
- 32) ⁴⁾ w placówkach handlowych, w których jest prowadzony wyłącznie skup produktów pochodzenia rolniczego, w szczególności zboża, rzepaku, rzepiku, buraków cukrowych, roślin białkowych, innych upraw polowych, owoców, warzyw, mleka surowego lub runa leśnego.
2. ⁵⁾ Przeważająca działalność, o której mowa w ust. 1 pkt 2, 5-7, 28 i 29, oznacza rodzaj przeważającej działalności wskazany we wniosku o wpis do krajowego rejestru urzędowego podmiotów gospodarki narodowej, o którym mowa w ustawie z dnia 29 czerwca 1995 r. o statystyce publicznej (Dz.U. z 2021 r. poz. 955 i 1641), jeżeli działalność ta jest wykonywana w danej placówce handlowej i stanowi co najmniej 40% miesięcznego przychodu ze sprzedaży detalicznej w rozumieniu ustawy z dnia 6 lipca 2016 r. o podatku od sprzedaży detalicznej (Dz.U. z 2020 r. poz. 1293). W przypadku, o którym mowa w ust. 1 pkt 30, przepis zdania pierwszego stosuje się odpowiednio.
3. ⁶⁾ Placówki handlowe, korzystające z wyłączeń, o których mowa w ust. 1 pkt 2, 5-7 i 28-30, są obowiązane do prowadzenia ewidencji miesięcznego przychodu ze sprzedaży, z podziałem na przychód z działalności określonej w ust. 1 pkt 2, 5-7 i 28-30 oraz przychód z pozostałej działalności.
4. ⁷⁾ Przedsiębiorca, o którym mowa w ust. 1 pkt 27, może korzystać z nieodpłatnej pomocy małżonka, dzieci własnych, dzieci małżonka, dzieci przysposobionych, rodziców, macochy, ojczyma, rodzeństwa, wnuków, dziadków.

5.⁸⁾ Osoby, o których mowa w ust. 4, nie mogą być pracownikami lub zatrudnionymi w placówce handlowej u przedsiębiorcy, który korzysta z ich nieodpłatnej pomocy.

6.⁹⁾ Minister właściwy do spraw finansów publicznych określi, w drodze rozporządzenia, sposób prowadzenia ewidencji, o której mowa w ust. 3, wzór tej ewidencji oraz szczegółową treść wpisów w tej ewidencji, biorąc pod uwagę konieczność zapewnienia prawidłowego prowadzenia tej ewidencji oraz przejrzystości, kompletności i dostępności zawartych w niej danych.

7.¹⁰⁾ W toku postępowania kontrolnego inspektor pracy ma prawo żądania przedłożenia ewidencji, o której mowa w ust. 3.

Art. 7 [Terminy obowiązywania ustawy]

1. Zakaz, o którym mowa w art. 5, nie obowiązuje w:

- 1) kolejne dwie niedziele poprzedzające pierwszy dzień Bożego Narodzenia;
- 2) niedzielę bezpośrednio poprzedzającą pierwszy dzień Wielkiej Nocy;
- 3) ostatnią niedzielę przypadającą w styczniu, kwietniu, czerwcu i sierpniu.

2. Jeżeli w niedzielę, o której mowa w ust. 1 pkt 3, przypada święto, przepis art. 5 stosuje się.

Rozdział 3. Ograniczenia handlu oraz wykonywania czynności związanych z handlem w dniu 24 grudnia i w

sobotę bezpośrednio poprzedzającą pierwszy dzień Wielkiej Nocy.

Art. 8 [Handel w święta]

1. W dniu 24 grudnia i w sobotę bezpośrednio poprzedzającą pierwszy dzień Wielkiej Nocy w placówkach handlowych:

- 1) handel oraz wykonywanie czynności związanych z handlem,
- 2) powierzanie pracownikowi lub zatrudnionemu wykonywania pracy w handlu oraz wykonywania czynności związanych z handlem

- po godzinie 14⁰⁰ są zakazane, z wyjątkiem przypadków określonych w art. 6.

2. Jeżeli dzień 24 grudnia przypada w niedzielę przepis ust. 1 stosuje się.

Art. 9 [Prawo do wynagrodzenia za czas nieprzepracowany]

1. Pracownik zachowuje prawo do wynagrodzenia za czas nieprzepracowany w związku ze zmniejszeniem wymiaru jego czasu pracy z powodu wykonywania pracy w dniu 24 grudnia lub w sobotę bezpośrednio poprzedzającą pierwszy dzień Wielkiej Nocy do godziny 14⁰⁰.

2. Wynagrodzenie, o którym mowa w ust. 1, oblicza się stosując zasady obowiązujące przy ustalaniu wynagrodzenia za czas urlopu wypoczynkowego.

Rozdział 4. Przepisy karne.

Art. 10 [Powierzenie wykonywania pracy w handlu wbrew zakazowi]

1. Kto, wbrew zakazowi handlu oraz wykonywania czynności związanych z handlem w niedzielę lub święta, powierza wykonywanie pracy w handlu lub wykonywanie czynności związanych z handlem pracownikowi lub zatrudnionemu, podlega karze grzywny w wysokości od 1000 do 100 000 zł.

2.¹¹⁾ Tej samej karze podlega, kto:

1) wbrew zakazowi handlu oraz wykonywania czynności związanych z handlem po godzinie 14.00 w dniu 24 grudnia lub w sobotę bezpośrednio poprzedzającą pierwszy dzień Wielkiej Nocy, powierza wykonywanie pracy w handlu lub wykonywanie czynności związanych z handlem pracownikowi lub zatrudnionemu;

2) wbrew obowiązkowi określonymu w art. 6 ust. 3 nie prowadzi ewidencji miesięcznego przychodu placówki albo tę ewidencję prowadzi w sposób niezgodny z przepisami wydanymi na podstawie art. 6 ust. 6.

Art. 11 [Tryb orzekania] Orzekanie w sprawach o czyny, o których mowa w art. 10, następuje w trybie przepisów ustawy z dnia 24 sierpnia 2001 r. - Kodeks postępowania w sprawach o wykroczenia (Dz.U. z 2021 r. poz. 457).

Rozdział 5. Zmiany w przepisach obowiązujących i przepis końcowy.

Art. 12 (pominięty)

Art. 13 (pominięty)

Art. 14 (pominięty)

Art. 15 (pominięty)

Art. 16 [Obowiązywanie zakazu w okresie 1 marca - 31 grudnia 2018 r.]

1. W okresie od dnia 1 marca do dnia 31 grudnia 2018 r. zakaz, o którym mowa w art. 5, nie obowiązuje w pierwszą i ostatnią niedzielę każdego miesiąca kalendarzowego.

2. Jeżeli w pierwszą lub w ostatnią niedzielę miesiąca kalendarzowego przypada święto, przepis art. 5 stosuje się.

Art. 17 [Obowiązywanie zakazu w okresie 1 stycznia - 31 grudnia 2019 r.]

1. W okresie od dnia 1 stycznia do dnia 31 grudnia 2019 r. zakaz, o którym mowa w art. 5, nie obowiązuje w ostatnią niedzielę każdego miesiąca kalendarzowego.

2. Jeżeli w ostatnią niedzielę miesiąca kalendarzowego przypada święto, przepis art. 5 stosuje się.

Art. 17a [Handel w dniu 6.12.2020 r.] W dniu 6 grudnia 2020 r. zakaz, o którym mowa w art. 5, nie obowiązuje.
Art. 18 [Wejście w życie] Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 marca 2018 r.

- 1) Art. 6 ust. 1 pkt 7 w brzmieniu ustawy z dnia 14.10.2021 r. (Dz.U. z 2021 r. poz. 1891), która wchodzi w życie 1.02.2022 r.
- 2) Art. 6 ust. 1 pkt 14 w brzmieniu ustawy z dnia 14.10.2021 r. (Dz.U. z 2021 r. poz. 1891), która wchodzi w życie 1.02.2022 r.
- 3) Art. 6 ust. 1 pkt 24 w brzmieniu ustawy z dnia 14.10.2021 r. (Dz.U. z 2021 r. poz. 1891), która wchodzi w życie 1.02.2022 r.
- 4) Art. 6 ust. 1 pkt 32 w brzmieniu ustawy z dnia 14.10.2021 r. (Dz.U. z 2021 r. poz. 1891), która wchodzi w życie 1.02.2022 r.
- 5) Art. 6 ust. 2 w brzmieniu ustawy z dnia 14.10.2021 r. (Dz.U. z 2021 r. poz. 1891), która wchodzi w życie 1.02.2022 r.
- 6) Art. 6 ust. 3 dodany ustawą z dnia 14.10.2021 r. (Dz.U. z 2021 r. poz. 1891), która wchodzi w życie 1.02.2022 r.
- 7) Art. 6 ust. 4 dodany ustawą z dnia 14.10.2021 r. (Dz.U. z 2021 r. poz. 1891), która wchodzi w życie 1.02.2022 r.
- 8) Art. 6 ust. 5 dodany ustawą z dnia 14.10.2021 r. (Dz.U. z 2021 r. poz. 1891), która wchodzi w życie 1.02.2022 r.
- 9) Art. 6 ust. 6 dodany ustawą z dnia 14.10.2021 r. (Dz.U. z 2021 r. poz. 1891), która wchodzi w życie 1.02.2022 r.
- 10) Art. 6 ust. 7 dodany ustawą z dnia 14.10.2021 r. (Dz.U. z 2021 r. poz. 1891), która wchodzi w życie 1.02.2022 r.
- 11) Art. 10 ust. 2 w brzmieniu ustawy z dnia 14.10.2021 r. (Dz.U. z 2021 r. poz. 1891), która wchodzi w życie 1.02.2022 r.